

NYT OM ØKOLOGISK HAVREDYRKNING

De økologiske landsforsøg giver ny viden om **startgødning, efterafgrøder, såtider og udsædsmængder.**

Udsat såning koster udbytte

Resultater fra Landsforsøgene® i 2022 viser i lighed med tidligere, at det koster udbytte at udsætte såningen. I tre forsøg på de letteste jorde (JB1, JB3 og JB4) kostede det i gennemsnit 0,9 hkg pr. ha pr. dag at udsætte såningen efter 21. marts og en måned frem. I et forsøg på den Lollandske lerjord var udbyttet væsentligt lavere ved at udsætte såningen. I 21 forsøg fra 2009-2011 var der et udbyttetab på 0,79 hkg pr. ha pr. dag uanset jordtype og forfrugt.

Højere udsædsmængde - større udbytte

I forsøget i 2022 var såtider kombineret med forskellige udsædsmængder. Det gav sikre merudbytter at øge udsædsmængden fra 250 til 350 og igen til 450 kerner pr. m² på tværs af tre såtidspunkter. I figuren er det vist ved tre parallelforskudte linjer, som viser udbytter ved de tre udsædsmængder ved såning efter 21. marts.

Størst rumvægt ved tidlig såning

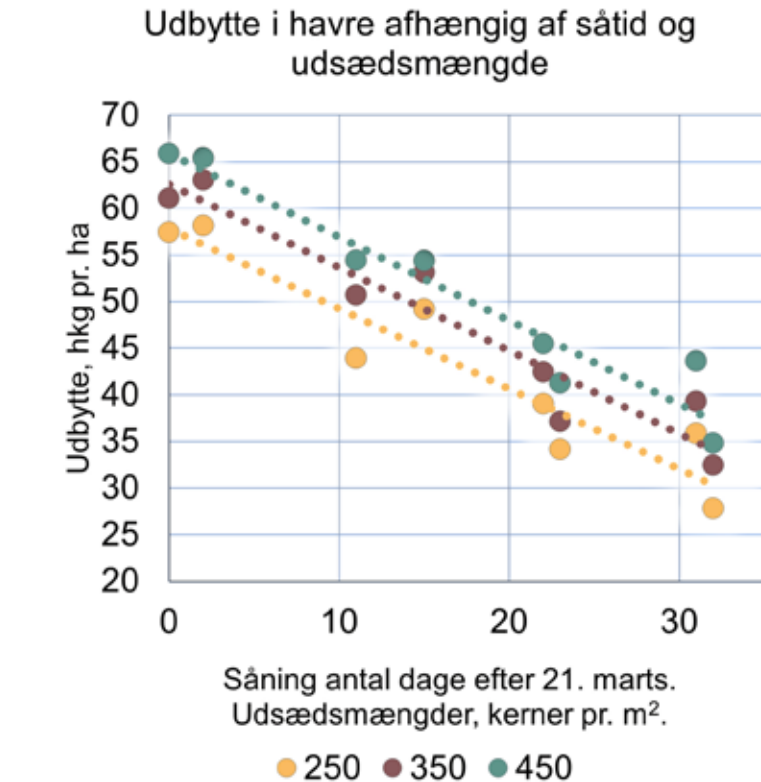
I forsøgene målte vi bl.a. rumvægt, kernestørrelse og en høstprøve blev afskallet for at måle afskalbarhed og andel kerne efter afskalning. Der er højest rumvægt ved de tidligste såtider, men ingen effekt af udsædsmængde. Der er tendens til større kerner ved tidlig såning og lav udsædsmængde. Der er også tendens til, at der er en øget afskalbarhed og en større kerneandel, efter skallen er fjernet ved den tidlige såning.

Startgødskning og efterafgrøder giver bonus i havre

I tre års forsøg er der afprøvet gødningsstrategier med og uden efterafgrøder af olieræddike/vintervikke til vårsæd. Efterafgrøder gav merudbytte i havre. Startgødning i form af Øgro og eftergødskning med gylle muliggør den tidlige såning, når forholdene ikke egner sig til kørsel med tunge gyllevogne. Se artiklen om gødningsstrategier side 5.

Styr ukrudt med udsædsmængden

Havren er en stærk ukrudtskonkurrent, og var i gødningsforsøgene den vårsædsart, som havde lavest ukrudtsdækning. I forsøgene har der ikke været forskel

Resultater for udbytte som gennemsnit af tre forsøg i 2022 på JB1, JB3 og JB4.

på ukrudtsmængden ved de forskellige behandlinger. Man bør overveje at skrue op for udsædsmængden, hvis man har et relativt højt ukrudtstryk i marken. Det giver samtidig mulighed for et højere udbytte.

Udenlandske sorter i forsøg

Der udbydes ni havresorter i OrganicXseeds. To er i 2022 afprøvet i økologiske sortsforsøg - Nemesis og Alison. Nemesis er en svensk sort, som er nematoderesistent, hvilket er vigtigt ved hyppig dyrkning af havre. Alison er en østrigsk sort, som har klaret sig godt i danske forsøg med resistens mod meldug og med gode udbytter og høj rumvægt. Nemesis giver lavere udbytter end Alison, henholdsvis 58 og 67 hkg pr. ha, men pga. nematoderesistens kan Ne-

mesis alligevel være et godt valg. I Sort-Info kan man se sammenligning af sorterne.

Anbefalinger, når du dyrker havre

- Så din havre tidligt af hensyn til både udbytte og kvalitet
- Tilpas udsædsmængden efter forventet salgspris og prisen på udsæd
- Havre kvitterer for brug af efterafgrøder
- Overvej startgødning, hvis jorden ikke kan bære gyllevognen i det tidlige forår
- Vælg en nematoderesistent sort, hvis du ofte dyrker havre ●

AF TOVE MARIEGAARD PEDERSEN
OG LARS EGELUND OLSEN,
INNOVATIONSCENTER FOR ØKOLOGISK
LANDBRUG

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug